

צידה לדרך:

סלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

י"ל חידי שבוע עם תכנים מגוונים!

צידה לדרך פרשת חיי שרה
עלון מס' 112 | התשפ"ג

בְּדֶרֶךְ הָאֱמוּנָה

נפטר בעלה של אותה האלמנה, אביה של היתומה המדברת.

האורח התרגש מכה שהרב זכר את שמו בדיוק, ולתדהמת הרב הוציא את ארנקו והניח על השלחן סה עתק של כסף כדי לצרפו לקרן שהוקמה לסייע ליתומים.

הרב עדין לא הספיק להביע את פליאתו על הסכום הגבוה, ועל העתוי הנוכחי, ובתוך כה, פתח האורח וספר את שארע עמו באותו יום לפני שש שנים:

"בדיוק באותו יום מר ונמחר שבנו הלה אבי המשפחה לבית עולמו, נקבעה לי טיסה בחזרה לארה"ב בשעה שתים עשרה בלילה, ושעתים לפני כן הגעתי אל ביתו של מרן שר התורה רבי חיים קניבסקי זצ"ל כדי להועץ בו בענין דחוף הקשור לעסקי באמריקה.

בביתו של הגר"ח היה תור גדול, וכשבקשתי להכנס לפני כולם, בשל מועד הטיסה, אמרה לי הרבנית שהגאון צריה לצאת בעוד זמן קצר להשתתף בהלוויה, וכיון שכה, אני צריה לבקש רשות מכל הממתינים שיאפשרו לי לעקוף את התור ולהכנס לפנייהם.

משנתנה לי הרשות, נכנסתי אל הקדש פנימה, וקבלתי עצה הגונה מהגר"ח שסייעה לי להצליח מאוד באותו עסק. מכיון שבאותה פגישה שמעתי מהגר"ח אודות האברה שגפטר והשאיר אלמנה ויתומים רבים, קבלתי על עצמי לתרם סכום כסף גדול לקרן שתוקם למענם.

ההחלטה שלי היתה שבפעם הבאה כשאגיע ארצה, אעביר את הסכום לגבאי הקרן. הפעם הבאה הוא

לתדהמת הרב הוציא האיש את ארנקו והניח על השלחן סה עתק של כסף...

"מה יצא הדבר" (כה"ג)

האמונה בהשגחה פרטית צריכה להיות חלק בלתי נפרד מהאדם בכל תקופה מתקופות חיינו. בלעדיה יצעד פערער בערכה, פעץ נטול מים, שלא יוכל להחזיק מעמד.

לפנינו ספור מפלא המעיד על ההשגחה הפרטית המלווה את האדם. המעשה התרחש אצל רבי שלמה זלמן אולמן זצ"ל, רבה של שכונת "משכנות יעקב", הממנה על קרן כספית שהוקמה בזמנו בכדי לסייע לאלמנה חשוכה להשיא את ילדיה בבוא העת.

על דלת ביתו של הגרש"ז הדפק יהודי שבתה של האלמנה הצעה לבנו, ובקש לדעת מה הסכום המקצב לנשואי הבת. הרב נקט בסכום מסים, שלא ספק את אבי הבן, ולמרות שהשדוד היה נראה כמתאים, נפרד לשלום מהגרש"ז בהסבירו שאין די בסכום המדובר בכדי להשיא את הילדים.

דקות ספורות לאחר שיצא האיש מבית הרב, התקשר חתנו של הגרש"ז ומודיע לחמיו המרא דאתרא ד"משכנות יעקב", שיהודי המתגורר בארה"ב, ושזהה כעת בארץ, רוצה לשוחח עמו.

האורח הזמן אחר כבוד, והשאלה הראשונה ששאל עם כניסתו אל בית הרב היתה, האם הרב זוכר שמו של אברה פלוני שגפטר לפני שש שנים בתאריה פלוני.

הגרש"ז אמץ את מחו, ונזכר שבתאריה הנקוב

למותר לציין שעוד באותו יום נגמר השדוה למזל טוב...

הבה ונראה השנחה פרטית מהי: סכום הכסף הגדול הקצה ע"י אותו גביר כבר לפני שש שנים והנח בצד, אבל מסובב כל הסבות סבב את העניינים כה שהכסף יגיע לידי האלמנה בדיוק באותו רגע שבו עמדה להשיא את בתה, וכשלא הספיק הכסף בקרון היתומים, נשלח הגביר לשליח טוב מן השמים כדי להוציא את השדוה אל הפעל...

היתה רק כעבר כמה שנים וכינון שלא ידעתי אפילו את שמו של האברה שנפטר, נסיתי לברר את פרטיו, ולא עלה בידי. גם בביתו של הגר"ח לא קבלתי את התשובה המדויקת...

משעברו שש שנים תמימות, החלטתי שעכשו כבר צריה להשקיע את כל המאמצים על מנת לברר את זהותו של האברה. עברתי בבתייהם של רבים מידידי, עד שבסופו של דבר הגעתי היום אל השם והכתבת, ולאחר שהרב מאשר שזהו שמו של האברה, כעת הריני פורע את נדרי...

בהתרגשות עזה. על הגמרא שהיתה מנחת לפני הלומד שישב בסמוך לדלת הטבעה חותמת מסומת שהיתה מפרת לי מימי ילדותי.

התקרבותי עוד יותר אל הגמרא ולתדהמתי אני נוכח לראות שלא מדבר בחלום. החותמת נושאת את שמו של סבי זצ"ל, שהיה תלמיד חכם גדול בדור שלפני השואה.

התדהמה היתה גדולה כיון שלפי כל מה שהיה מקבל עד כה במשפחתי, הרי שהש"ס עליו רשם סבא את הגהותיו השמד ועבר מן העולם בתקופת השואה.

צער רב נגרם לבני המשפחה בזמנו, כתוצאה מאבדן הש"ס כיון שההערות שרשם הסבא על הדפים היו מחכימות במיוחד, והנה אני, הנכד, נתקל לפתע בחותמת הסבא על הגמרא. פלאי פלאים!

האברה כמויבן נשאר על עמדו, ממתין לסיום השעור. בתם השעור נסה לברר אצל בעל הגמרא מהיכן בא הש"ס זה לידו.

ספר הלה שלאחר המלחמה, לפני שעלה לארץ,

הש"ס שהשמד ועבר מן העולם בתקופת השואה נמצא בארח פלא בשטיבלעה "זכרון משה"!

והנה ספור נוסף, מצמרר, שיעניק לנו פרק נוסף בענייני אמונה והשנחה.

האברה שספר לנו את הדברים, אמר שבדרך הטבע לא היה שיה כלל וכלל שהעניינים יתגלגלו כפי שהתגלגלו. רק ידו של הקב"ה שהיתה באמצע, הביאה את הדבר לידי סיום מצלח.

היה זה, מספר האברה, כאשר התפללתי בפעם הראשונה בחיי בשטיבלעה של "זכרון משה" בירושלים, מה שלא עשיתי מעודי, גם בתקופת למודי בישיבת חברון. והנה, בסוף התפלה, הבחנתי בקבוצת לומדים שישבה באחד החדרים. הרגשתי דחף מיוחד להתקרב אליהם ולראות מה הם לומדים, למרות שתכונה זו של סקרנות אינה נמנית בשום אופן על תכונותי הטבעיות.

אני נגש אל שלחן הלומדים, ולפתע נתקפתי

הסבא שאולי מתנוססים על דפי הגמרא – נזכרו לראות שאף ורק פעם אחת ויחידה מופיעה החותמת בדרך אחד מכל הש"ס כלו!!! הנה זה אותו הדרך בו עסקו באותו יום בשעור בזכרון משה, והקב"ה סבב שבאותו יום יגיע הנכד, וירגיש "דחף" של סקרנות, ויגלה את הש"ס ותחזור האבדה אל בעליה...
 מה' יצא הדבר!
 ('טובך יביעו')

נגש יהודי אחד והעניק לו את כל כרפי הש"ס הזה במתנה שיעלה אותם לארץ ישראל. "מאז, נמצא הש"ס אצלי, ואשמח מאד להשיבו לידי המשפחה".
 אמר הלומד מ"זכרון משה".
 כמובן שהשמחה וההתרגשות במשפחה היו עצומים. אבל גדל הנס והפלא ועצם ההשגחה הפרטית התגלה מאחר יותר, כאשר בבדיקה שעשו בני המשפחה בעברם דף אחר דף לראות ולגלות עוד חותמות של

בְּדֶרֶךְ הַפְּרָשָׁה

הרב בעל ה"בן איש חי" וצ"ל מביא על כה משל ערב במיחה, פלאי פלאים:
 מלה גדול החליט לשפץ ולשכלל את ארמונו. הביא ארבעה צירים ויבקש מכל אחד מהם שיקשט קיר אחד מארבעה קירות הארמון. שיצירו על הקירות דברי נוי מיוחדים, צפורים וכרזים... הקציבו לכל ציר חדשים של עבודה להשלים קיר.
 שלשה מהם התחילו לעבד, ואלו הרביעי ישב בחפזו ידים.
 עבר חודש וחבריו תמהים: "נו, מה אתה איה תספיק בחדש אחד?"
 "אל תדאגו", השיב בנימה רגועה, "אני אעשה עבודה יפה, יותר מכם"....
 נותר שבוע אחד, והם פנו אליו שוב: "השתגעת? המלה הרי יאסר אותה בבית הסהר! מדוע אינך מתחיל לעבד? התחבת לעבד, ומה כבר תספיק בשבוע אחד, אנחנו עובדים כל יום עשר שעות!"

הציר ש'נצח' בתחרות...
 "וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמאיני נא" (כד, יז)
 כתב רש"י: "וירץ העבד לקראתה - לפי שראה שעלו המים לקראתה"
 כזו צדקת, רק מתקרבת למים והם עולים לקראתה. נשאלת השאלה, מדוע אחר כה, כאשר בקש: "הגמאיני נא מעט מים", כתוב בתורה: "ותשאב לכל גמליו". מדוע נאלצה לשאב והמים לא עלו לקראתה?!

כתוב על כה ב"תורת לוי" ובספרים נוספים, כי בפעם הראשונה, כאשר הלכה לבאר בשבילה, התרחש נס. אבל אחר כה עסקה בחסד, במצוה, ושכרה של המצוה נתן לפי הצער וההשקעה בקיומה - "לפום צערא אנגרא" (אבות ה, כג) לכן הניחו לה משמים להתאמץ ולא עלו המים לקראתה, כי חבל שתפסיד את שכרה.

העבודה ליד קיר עבודתו - שק עם מטבעות זהב שאפשר לחיות בהם לארה ימים ושנים. הם שבו בשעה היעודה, והנה לשלשתם, תלוי על הקיר ליד התמונה שק מלא מטבעות זהב. נכנס הציר שלנו החברה'מן ושאל את המלך: "היכן השק שלי?"

"לכל אחד תליתי שק אחד, תסתכל טוב ותראה שלך יש יותר מכלם - שלשה שקים..."
"אדוני המלך, אבל זה רק מראה!..."
"כן, אבל גם העבודה שלך היא במראה..."
אם עובדים כמו מראה, גם השקר יהיה מראה בלבד. "לפום צערא אנרא". על מצוות, על חסד, כדאי לעבד, להשקיע!
לכן דאגו לרבקה שתשאב לכל גמליו של אליעזר, ולא שהמים יעלו לקראתה ותקיים את מצוות החסד בקלות.

ודברי פי חכם חן!
(ע"פ דברי רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל)

"אתם דואגים לי?" השיב הלה, "אל תדאגו, בסופו של דבר תנוכחו שהקיר שלי יהיה יפה יותר משל שלשתכם יחד. ואעשה זאת ביום אחד בלבד..."
מה, הוא מכשר? איה הוא יספיק ביום אחד?! - לגלגו.

ביום האחרון בבקר, רואים שהוא נכנס עם שני פועלים, ובקדם מראה גדולה.
הפועלים קדחו בקיר, ותוף זמן קצר תלו על הקיר פלו מראה ענקית. מה נהיה? כל הקירות יחד השתקפו בקיר שלו. המראה היה מרהיב בפיו!
געוואלדיגע מעשה... כן רעיון! הם עובדים חדשים והוא סים את הכל ביום אחד, על חשבונם...
המלך בא, התפעל משלשת הקירות וגם מהקיר של החברה'מן, כי באמת הכל ביחד העניק א געוואלדיגע רשם. המלך יצא מגדרו מהתפעלות. והודיע כי עכשו צריה לשלם.
אמר המלך: "אל תדאגו, אני אשלם כמו מלך, לא בצ'קים דחויים ולא סתם פכה כמו כל המשלמים - תבואו בעוד כשעה, ולכל אחד היה כאן במקום

מעוניינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

**רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il וגשנו אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-1: 339991 קרן הסעה וסיוע לחלמידי החינוך העצמאי ע"ד 95-659-804-5
התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים מלוס" ברחבי הארץ